

en Stund, og det er virkelig det Æneste, hvorfor jeg kan forklare mig baade Ændringsforslaget under Nr. 1 og den § 9, hvortil det er stillet, og den hele Forordning. Man synes nemlig slet ikke at huske, at det med de blandede Ægteffaber nu er ganske anderledes fat end under den gamle statskirkelige Forfatning, saa at, hvad den høitærede Minister sagde, at der ingen Forandring var foregaaet mellem hvad der før var den lutheriske Statskirke, og hvad der nu kaldes den evangelisk-lutheriske Folketkirke, er sandt, og det endog i et langt videre Omfang, end den høitærede Minister har tænkt sig; thi, naar det saaledes er bestemt i § 9, at de, der ville indgaae Ægteffab, skulle, naar de høre til forskellige Troessamfund, afgive en Erklæring om, i hvilken Tro de ville opdrage deres Børn, da maa jeg nu først spørge, om da ogsaa Meningen er, at, isald de ikke kunne enes om dette, saa maae de intet Ægteffab indgaae, thi, er det ikke Meningen, saa bliver det jo aldeles orkesløst, og, er det Meningen, saa maa jeg sige, saa skulde jeg dog troe, baade at det stred aldeles imod Grundlovens Hjemmel for ikke at berøves nogen Rettighed ved sin Troesbekjendelse, og jeg skulde tillige mene, at det strider aldeles imod det borgerlige Selskabs Interesse, hvis det er det borgerlige Selskabs Interesse, hellere at have loyrlige Ægteffaber end uloyrlige Forbindelser; derved synes mig, det maa her aldeles være glemt, at, om to Mennesker idag af forskellige Samfund forene sig, eller om to Mennesker, hidtil hørende til et og samme Troessamfund, forene sig i Ægteffab, saa er der jo fra Statens Side ikke den mindste Sikkerhed for, eller det mindste lovmæssige Krav paa, at de imorgen eller om et Aar eller om ti Aar skulle være ligesaadanne. Hvortil skulde det altsaa nytte, at de, som idag høre til forskellige Troessamfund, afgive Erklæring om, i hvilken Tro deres Børn skulle opdrages, dersom de fik nogle Børn; thi det er netop ogsaa det Mærkelige, at man fordrer her ved Ægteffabsaftelsen ikke alene en Enighed om det, som hører til Ægteffabet som en Forbindelse, de ville indgaae, men ogsaa Enighed for det mulige eller

ikke umulige Tilfælde, at de faae Børn, som skulle opdrages. Det sees altsaa let, at der kan blive Spørgsmaal om, i hvilken Tro Børnene skulle opdrages, hvis Forældrene bekjendte sig til en anden Tro dengang, da de giftede sig, end paa den Tid, da Børnene skulle opdrages; thi der staaer jo kun, at de skulle bestemme sig for, om Børnene skulle opdrages i Faderens eller Moderens Tro; men, dersom i den forløbne Tid Faderen har bekjendt sig til to forskellige Troessamfund, saa seer man let, der er ingen Ting at vinde ved en saadan Bestemmelse. Hvad nu Ændringsforslaget angaaer, hvorved det skal paalægges dem, enten at opdrage Børnene i en Troesbekjendelse, som var en af Forældrenes, eller i Folketirkens Tro, saa er det igjen den gamle Tankegang fra Statskirkens hensvundne Dage, som om man for det første kunde opdrage noget Menneske i en Tro. Man kan forgjæves opdrage dem til en Tro. Forgjæves, siger jeg; thi det er jo ligesom, at Opdragelsen kan ikke føre dem dertil. Men at opdrages i en Tro, det er, efter min Tankegang, ligesom en Selvmodsigelse; thi vi maatte i alt Fald have den først, førend vi kunne opdrage vore Børn i den, og, have vi den, saa er der jo ikke længere Tale derom. Hvad man mener med det, det kan jeg jo nok vide, det er, at lade dem lære en vis Lærebog; men nu er jo dog Opdragelsen noget ganske Andet, og nu er det jo vist, at al Verdens Love paa ingen mulig Maade kunne bringe Forældrene til enten at opdrage deres Børn i en vis Tro eller til en vis Tro, eller at lade det være; det kan jo ikke gøres, medmindre Børnene tages fra Forældrene (En Stemme: Ja!), thi det er jo dog klart, at jeg kan opdrage mine Børn, saavidt som muligt, til en Tro, der var aldeles stridende mod den, som bliver indskræpet i Skolen, jeg kan, efter Lovens Tvang, sende mine Børn til Skolen, og lade Lærerne der sige til dem, hvad de ville, og gøre ved dem, hvad de ville, og overhøre dem, som de ville; men det er dog ligesom vist, at derfor havde jeg ikke opdraget mine Børn i den Skoletro. Det er altsaa en forældet Tankegang, som blot gaaer paa det udbortes tomme